

Kronika 1983

OBSAH

Významné udalosti v meste	2
Z činnosti aktívu pre občianske záležitosti	2
XXIX. slávnosti kultúry ukrajinských pracujúcich	2
Významné športové podujatie	3
Priateľská návšteva z Rachova	3
Plakety za rozvoj mesta Svidník	3
Protestné zhromaždenie	3
Obchod a služby	3
Poľnohospodárstvo	4
Pohľad do matriky	4

Významné udalosti v meste

Každoročné oslavy oslobodenia mesta sú prvou politickou akciou, ktorú usporadúva Okresný výbor KSS, ONV, OV NF, Mestský výbor strany a Mestský národný výbor vo Svidníku. Tohoročné oslavy spojené s 9. divadelným festivalom na počesť 38. výročia oslobodenia okresu a mesta Svidník sa začali 19. januára položením vencov k pamätníku. Večer sa zišli občania na verejnom zhromaždení. V slávnostnom prejave, ktorý predniesol predseda Mestského výboru strany Emil Timko vysoko vyzdvihol hold našim osloboditeľom. Na záver slávnostného zhromaždenia predstavitelia mesta odovzdali 15 – zástupcov závodov a jednotlivcom plakety za rozvoj mesta.

Pod heslom Ľudové milície – spoľahlivá opora strany v predvečer osláv 35. výročia Víťazného februára a zrodu Ľudových milícií sa uskutočnili dôstojné oslavy tohto historického medzníku. Jednotky Ľudových milícií z OZKN Svidník a Strojárni potravinárskeho priemyslu vo Svidníku sa zišli na slávnostnom zhromaždení s občanmi mesta, v osvetovej besede vo Svidníku. K prítomným prehovoril Michal Balvirčák, vedúci tajomník OV KSS.

Radostné oslavy stotočnej práce, tak znelo ústredné heslo osláv 1. mája v našom meste. Do tohto májového rána sa Svidník zobudil zaliaty slnečným svitom. Viac ako 10 000 prítomných občanov už tradične si vypočuli slávnostný prejav vedúceho tajomníka OV KSS na tribúne na autobusovom nástupišti. Potom sa sprievod odobral cez mesto na amfiteáter. Z prehliadkovej tribúny, kde okrem funkcionárov okresu a mesta boli aj zaslúžili členovia strany a boli tam aj vzorní pracovníci z našich závodov. Na amfiteátri bol kultúrny program.

Z činnosti aktívu pre občianske záležitosti

Mimo iného, ako je slávnostné uvítanie deti do života, rozlúčka so zosnulými a slávnostné odovzdávanie občianskych preukazov zaviedol zbor pre občianske záležitosti pri MsNV sa 17. júna zúčastnilo 56 maturantov z Gymnázia Dukelských hrdinov.

XXIX. slávnosti kultúry ukrajinských pracujúcich

Do rámca osláv XXIX. slávnosti prisní a tancov mimo obvyklých kultúrnych programov tohto roku pribudol ďalší, veľmi významný pre naše mesto objekt. Bolo to slávnostné otvorenie Galérie národného umelca Dezidera Millého, Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku. 19. júna v dopoludňajších hodinách delegácia ÚV KSČ, ktorá prišla na XXIX. slávnosti vedená prof. Petrom Colotkom, predsedom vlády SSR, ktorá prišla do Svidníka sa odobrala v sprievode okresných stranických a štátnych funkcionárov na Nižný Svidník, kde v kaštieli, ktorý zrenovovali pracovníci Okresného stavebného podniku vo Svidníku slávnostne tieto galérie otvorili. Peter Colotka si prezrel galériu a potom prišiel na amfiteáter, kde si pozrel časť kultúrneho programu XXIX. slávnosti. Vystúpil na mítingu pracujúcich a mládeže a vo svojom prejave vysoko vyzdvihol spoločenský význam otvorenia galérie a celých XXIX. slávnosti. V toto nedeľné popoludnie v hľadisku amfiteátra bolo viac ako 15 000 divákov z celého nášho kraja, ktorí vzhliadli bohatý kultúrny program.

Významné športové podujatie

Koncom mesiaca júna 1983 sa na štadióne OZKN vo Svidníku uskutočnilo významné športové podujatie európskeho charakteru: Majstrovstva Európy futbalistov – železničiarov. Bol to už 12. ročník tohto európskeho šampionátu a práve o to prítiažlivejší pre nás, že v okrese nie je železnica. Celý šampionát sa uskutočnil v Stropkove, Vranove a Svidníku. Vo Svidníku sa hrali futbalové zápasy o 7.-8. miesto a zápasy zohrali ČSSR – Poľsko a Luxembursko – Poľsko.

Priateľská návšteva z Rachova

Na priateľskú návštevu do Svidníka pricestovala delegácia z Rachovského okresu Zakarpatskej oblasti Ukrajinsko-československého priateľstva v Rachove Viktor Antonovič Čečev. Hostia si prezreli expozíciu Dukelského múzea a múzea ukrajinskej kultúry a zaujímali sa o rozvoj okresu a mesta.

Plakety za rozvoj mesta Svidník

Pri príležitosti Dňa stavbárov vedenia mesta udelilo Petrovi Sivakovi, Anne Mičákovej a Janovi Kušnirovi – pracovníkom Okresného stavebného podniku plakety za rozvoj mesta Svidník. Tieto vyznamenania dostali za svoj prínos pri výstavbe mesta.

Protestné zhromaždenie

„Svidnícky okres a samotné mesto, ktoré doposiaľ pamätajú útrapy 2. svetovej vojny sú pevne rozhodnutí povedať svoje NIE proti termonukleárnej vojne“ bolo hlavnou myšlienkou protestného zhromaždenia, ktoré sa zišlo 28. októbra 1983 na priestranstve pred mestským kultúrnym strediskom. Tento mierový míting a protestná manifestácia pracujúcich a mládeže bola na podporu mieru a na zmarenie amerických jadrových plánov. Na tomto zhromaždení, kde bolo viac ako 3 500 ľudí, bola vyslovená plná podpora Stanoviska Predsedníctva ÚV KSČ a vyhlásenia Vlády ČSSR k dohovoru medzi vládou ČSSR a Radou ministrov ZSSR o začatí prípravných prác na vykonanie nevyhnutných opatrení na území ČSSR a NDR na odvrátenie jadrovej hrozby.

Všetci prítomní manifestačne potvrdili stanovisko predsedníctva ÚV KSČ a z tohto protestného zhromaždenia zaslali Rezolúciu Mierového výboru v Prahe „Za mier – proti jadrovej vojne“.

Na tomto protestnom zhromaždení prehovoril poslanec SNR za mesto Svidník, František Kul'ko.

Obchod a služby

Na úseku obchodu v našom meste významnou mierou sa podieľa Jednota, spotrebné družstvo Svidník. Najväčší obrat vo vzťahu k spotrebiteľom v roku 1983 mal obchodný dom

Jednoty, ktorý do konca roka 1983 prekročil maloobchodný obrat a plán tržieb o 3 milióny korún.

Stavbári odovzdali do užívania na sídlisku Utra časť obchodného centra, kde bola otvorená samoobsluha, predajňa mäsa a zeleniny.

Na úseku služieb veľkú pozornosť zasluhuje Okresný podnik komunálnych služieb, ktorý každoročne rozširuje svoj sortiment služieb poskytovaných obyvateľstvu a právom dostali vysoké ocenenie „Putovnú štandardu“.

Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárska výroba v okolí mesta podlieha viacerým poľnohospodárskym podnikom. Pozemky a hony, ktoré sú povyššie SPP obhospodaruje JRD Kapišová.

Všetky pozemky smerom na Bardejov po jednej a druhej strane štátnej cesty obhospodaruje Ovocinársky štátny majetok Stupava, závod Svidník, kde sa pestujú jahody a len prechodne sú vysádzané obilniny prípadne zemiaky.

Na ľavej strane riečky Ladomirka stoja ešte dve maštale, v ktorých je umiestnených zhruba 160 dojníc z JRD Duplín. Celá oblasť na ľavej strane Ladomirky, kým nebude zastavaná sídliskom Dukla, využívajú pasienky.

Poľnohospodársky pôdny fond sa zúžil aj smerom na Stropkov, kde boli vyčlenené parcely pre Okresný stavebný podnik, Pozemné stavby, Uhoľné sklady, sklady a dopravný úsek Jednoty, Poľnohospodársky nákupný a zásobovací závod Svidník, Športvýroba.

Na pravej strane štátnej cesty smerom na Duklu, povyššie Svidníka je vo výstavbe Park mieru. Ide o výmeru plochy od regulovanej rieky Ladomirky po štátnu cestu v šírke a v dĺžke od vodárenského objektu po úžinu, kde od cesty po rieku Ladomirku je šírka cca 100 metrov. V dĺžke tento areál predstavuje okolo 1 kilometra.

Pekný lesopark je vybudovaný nad nemocnicou smerom na Nižnú Jedľovú. Tu boli porobené chodníčky, odpočívadla, ohniska a prístrešky. Túto oblasť najmä v lete obyvatelia nášho mesta s obľubou navštevujú.

Pozemky nad amfiteátrom a na ľavej strane Ondavy sú obhospodárené obyvateľstvom Svidníka, ktoré im boli pridelené na záhradky.

Nad čiarou poľnohospodárskeho pôdneho fondu sú lesy a to v celom okolí Svidníka, najmä na úseku Svidník - Ladomirová po ľavej strane Ladomirky, Svidník – Nižný Orlík po pravej strane Ondavy a smerom na Stropkov na ľavej strane Ondavy. Lesy obhospodaruje Lesný závod Svidník, kde sa ťaží najmä bukov drevo a guľatina. V lesoch je prevažne buk, hrabina a na okrajoch sú liesky a iné nízkokmenné dreviny.

Pohľad do matriky

Počet obyvateľov mesta Svidník: celkom	9 140
muži.....	4 506
ženy.....	4 634
Narodený v roku 1983: chlapi.....	102
dievčatá.....	120
zomreli celkom:	70

	muži.....	38
	ženy.....	32
Sobáše.....		42
Rozvody.....		7

Medzi zomretými je aj prvý povojnový lekár vo Svidníku MUDr. Miron Pribula, ktorý ako prvý lekár v okrese začal organizovať naše zdravotníctvo a zaslúžil sa o rozvoj zdravotníctva. Zomrel vo veku 66 rokov na ťažkú doposiaľ nevyliciteľnú chorobu i keď sám celý svoj život venoval medicíne. Je treba poznamenať, že medzi zomretými je z celkového počtu 70 zomretých je 26 osôb, ktoré zomreli v Domove dôchodcov.

Nebola zaznamenaná žiadna nákaza, epidémia a žiadny hromadný úraz, kde by vyhasli ľudské životy.